

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 140/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Ružarovským, Andreja Žarnova 11C, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Svk/38/2023 z 28. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 3Svk/38/2023 z 28. novembra 2024. Ústavnému súdu sťažovateľ navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a zároveň zaviazat' najvyšší správny súd k úhrade jeho trov konania v sume 949,16 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na Správnom súde v Trenčíne žalobu, ktorou sa domáhal určenia nezákonnosti iného zásahu mesta Trenčín realizovaného prostredníctvom príslušníkov mestskej polície, a to napomenutia týkajúceho sa skutku, ktorý sa mal stať 2. júna 2021 od 19.14 h v Trenčíne a ktorý je evidovaný v evidencii priestupkov ako dopravný priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. m) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Sťažovateľ tvrdil, že uvedený priestupok nespáchal a nikdy nedal súhlas na jeho prejednanie a rozhodnutie v blokovom konaní.

Správny súd žalobu sťažovateľa zamietol uznesením č. k. 14Sa/2/2023-48 z 15. mája 2023, v ktorom zdôraznil svoju viazanosť predmetom konania, v ktorom je oprávnený zaoberať sa len posúdením zákonnosti zásahu, ktorý má predstavovať napomenutie za spáchanie priestupku, avšak

nemôže skúmať zákonnosť jeho evidencie v registri priestupkov. S odkazom na § 84 ods. 2 zákona o priestupkoch správny súd uviedol, že tento zákon upravuje možnosť vybaviť priestupok neformálne, a to napomenutím, ktoré nie je sankciou, a teda ním nedochádza k žiadnemu priamemu zásahu do chránených práv a právom chránených záujmov v zmysle legálnej definície § 3 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku. Pre použitie tohto neformálneho spôsobu vybavenia priestupku zákon o priestupkoch nestanovuje žiadne ďalšie podmienky s výnimkou špecifikácie priestupkov, ktoré je takýmto spôsobom možné vybaviť. V rámci postupu pri vybavení priestupku napomenutím zákon nevyžaduje súhlas osoby, ktorá priestupok spáchala, a preto ho ani žalovaný nemusí preukazovať, v opačnom prípade by zákonodarca aj v takomto prípade vyžadoval písomné potvrdenie takéhoto súhlasu.

3. Sťažovateľ podal proti uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť. V jej odôvodnení poprel spáchanie priestupku, za ktorý mal byť podľa výpisu z evidencie priestupkov napomenutý, namietal nesprávny procesný postup spočívajúci v presúvaní dôkazného bremena na neho vo vzťahu ku skutočnosti, o ktorej tvrdil, že sa nestala, poprel udelenie svojho súhlasu v blokovom konaní, ako aj nesprávny právny záver správneho súdu, podľa ktorého sa pre napomenutie nevyžaduje súhlas údajného páchatel'a priestupku. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením kasačnú sťažnosť zamietol, považujúc námietky sťažovateľ'a za nedôvodné.

II.

Argumentácia sťažovateľ'a

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu namietal:

a) Úvahy najvyššieho správneho súdu, že napomenutie je alternatívou k blokovému konaniu, a preto pri ňom nie je potrebný súhlas osoby, ktorá sa dopustila priestupku, sú právne neudržateľné. Takéto úvahy popiera samotné znenie § 84 ods. 2 zákona o priestupkoch.

b) Výklad § 84 ods. 2 zákona o priestupkoch, ktorý najvyšší správny súd aplikoval, je ústavne neudržateľný, pretože umožňuje príslušnému správnomu orgánu rozhodnúť o vine domnelého páchatel'a priestupku a zároveň ho zbavuje práva na obhajobu, pretože nepožaduje vopred daný súhlas páchatel'a priestupku s takýmto postupom správneho orgánu.

c) Zo štruktúry § 84 zákona o priestupkoch vyplýva, že toto ustanovenie sa ako celok týka blokového konania, pretože obsahuje podmienky, ako aj spôsoby vykonania blokového konania – uloženie pokuty alebo napomenutie. V oboch prípadoch však ide o blokové konanie, na ktoré sa vyžaduje súhlas osoby, ktorá sa priestupku mala dopustiť.

d) Za právne irelevantné sťažovateľ považuje úvahy najvyššieho správneho súdu, že v prípade napomenutia ide o menej závažné priestupky, pretože priestupky sú v zmysle judikatúry považované za trestné veci na účely čl. 6 dohovoru. Zvolená forma sankcie v konečnom dôsledku v tejto súvislosti nie je rozhodujúca, pretože v zásade za každý priestupok na úseku cestnej premávky hrozí bloková pokuta až do výšky 50 eur a v správnom konaní do 100 eur (najnižšia sadzba pokút za najmenej závažné priestupky), čo je dostatočne prísna sankcia, ktorá má základ v zákone a môže byť uložená komukoľvek na úseku premávky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia, v ktorom najvyšší správny súd rozhodol o zamietnutí kasačnej sťažnosti sťažovateľa v dôsledku nesprávneho výkladu príslušných ustanovení zákona o priestupkoch týkajúcich sa vybavenia priestupku napomenutím.

6. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

7. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší správny súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

8. Ústavný súd sa na tento účel oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu, ktorým zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa. V jeho odôvodnení najvyšší správny súd poukázal na konkrétne dôkazy predložené a vykonané v preskúvanom konaní, na základe ktorých konštatoval, že s argumentáciou sťažovateľa, ktorou poprel spáchanie predmetného priestupku, nemožno súhlasiť.

9. K sťažovateľom rozporovaným právnym záverom týkajúcim sa charakteru konania, v ktorom sa napomenutie vydáva, a potreby súhlasu osoby, ktorá spáchala priestupok s takýmto postupom, najvyšší správny súd okrem iného uviedol, že v § 84 ods. 2 zákona o priestupkoch je uvedená alternatíva k blokovému konaniu, a to vybavenie priestupku napomenutím, ktoré nie je považované za sankciu. Zákon neupravuje procesný postup v prípade napomenutia ani formu vydania nejakého rozhodnutia (opatrenia) a nie je možné ani zo zákona vyvodiť súhlas osoby podozrivej zo spáchania priestupku ako predpoklad na vybavenie priestupku napomenutím. Podľa najvyššieho správneho súdu ani námietka sťažovateľa, že napomenutie je konečným rozhodnutím o priestupku na posúdení tejto veci nič nemení, pretože v danom prípade prichádza do úvahy iba otázka identifikácie intenzity tohto zásahu, ktorá svojím charakterom bez uloženia sankcie nie je daná, resp. je veľmi nízka. V danom prípade došlo k meritórnemu prejednaniu žaloby sťažovateľa a žaloba nebola zamietnutá iba na základe nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu a absencie priameho dotyku na jeho právach.

10. Podľa ústavného súdu nemožno napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu vyčítať svojvoľnosť či nedostatočnosť. Najvyšší správny súd poskytol v odôvodnení napadnutého

uznesenia dostatočnú odpoveď vymedzením právnych úvah, ktorými sa pri posúdení sťažovateľom položených právnych otázok riadil, ako aj špecifikáciou ďalších dôvodov, ktoré ho viedli k zamietnutiu kasačnej sťažnosti. Tieto závery netrpia žiadnymi vnútornými rozpormi a zaujímajú stanovisko k podstate dôvodov argumentácie sťažovateľa.

11. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné v súlade so závermi súdov zdôrazniť, že vyvodzovanie zodpovednosti za priestupky je nedeliteľnou súčasťou činnosti verejnej správy, pri ktorej realizácii platí viazanosť orgánov verejnej správy princípom zákonnosti. Práve uplatnenie tohto princípu je dôležitou zárukou proti zneužitiu trestania vo verejnej správe a proti ľubovôli správnych orgánov. Vybavenie priestupku napomenutím spôsobuje zánik zodpovednosti osoby za tento priestupok bez uloženia sankcie. Ústavný súd považuje za ústavne udržateľný výklad zákona o priestupkoch, že samotným neformálnym spôsobom vybavenia priestupku napomenutím, pri ktorom sa nevyžaduje písomný súhlas osoby s takýmto spôsobom jeho vybavenia, nemohli správne orgány zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa intenzitou, ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia označených práv. Súdov zároveň zdôrazňovali svoju limitáciu predmetom konania vymedzeným sťažovateľom v podanej žalobe, v ktorej dôsledku nemohli pristúpiť k preskúmaniu zákonnosti dôvodov vedenia tohto priestupku v evidencii priestupkov, ktoré by potenciálne mohlo signalizovať porušenie niektorého z jeho zákonom chránených práv a oprávnených záujmov.

12. Ústavný súd pripomína, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov a pri uplatňovaní svojej právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav. Na základe uvedeného preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu